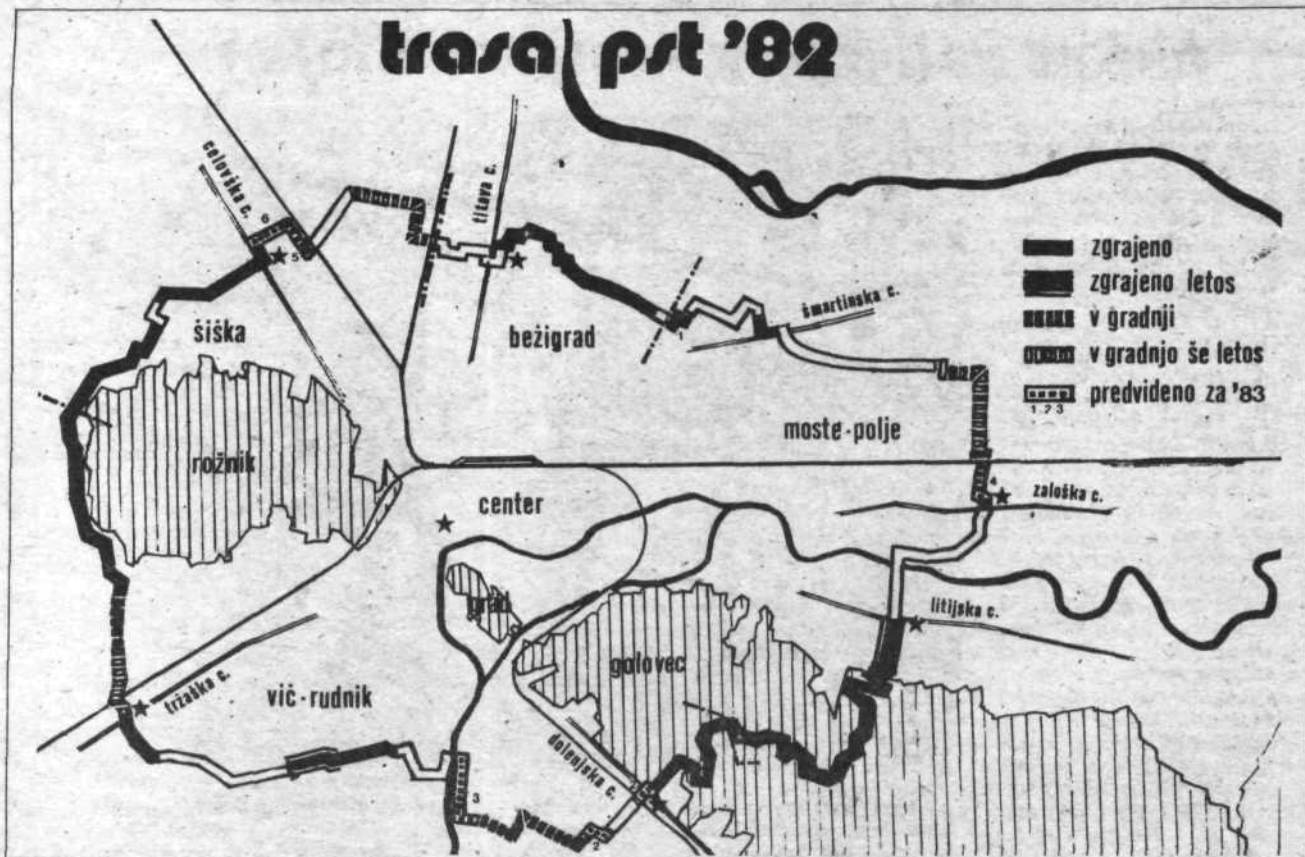

trasa pot '82

POT SPOMINOV IN TOVARIŠTVA

Žica, ki se spreminja v zeleni prstan

Bilo je februarja 1942. leta. Tedaj je okupator z žico obdal Ljubljano. Na vsak način je hotel ločiti središče narodnoosvobodilnega boja od ostalega ozemlja. Toda uštel se je. Bodeča žica je sicer zares stisnila Ljubljančane v jeklen obroč, toda ljudje so preliščili in premagali okupatorja. Imeli so tajne prehode in tako je bilo naše mesto še naprej povezano z drugimi kraji v Sloveniji, čeprav je Ljubljano stiskal obročja do 9. maja 1945. leta, ko je prišla svoboda.

POHOD OB ŽICI OKUPIRANE LJUBLJANE

Žica, ki je obdajala Ljubljano, je bila dolga 34 kilometrov. Da bi ne pozabili, kako je naše mesto med drugo vojno trpelo, kaj vse so ljudje storili, kako so bili pogumni, da so preliščili okupatorja, so leta 1957. prvič organizirali pohod »Ob žici

okupirane Ljubljane«. Potem je postal ta pohod vsakoletna množična prireditev ob dnevu osvoboditve Ljubljane. Na dosedanjih 26 pohodih, je prehodilo del te poti več kot milijon udeležencev.

Pozneje so tam, kjer je bila bodeča žica, leta 1960. postavili 102 spominska kamna, ob mestnih vpadnicah pa še 6 spominkov. Ljubljanski pionirji in pionirke so leta 1962. in 1963. ob spominskih kamnih zasadili drevesa. Leta 1976. smo v Ljubljani sprejeli odlok, ki je določil, naj bi bil 60 metrov širok pas – povsod tam, kjer je tekla žica – nezadiljiv.

TEŽAVE

Žal pa tega – kot še marsikaj drugega – prostorski načrtovalci niso upoštevali. Tako so traso žice, ki je nekoč obdajala Ljubljano, prerasle nove soseske, tovarne, hiše, pa se-

veda tudi črnograditelji. Zato bo Pot spominov in tovarištva nekoliko krajša, pa tudi kasneje dograjena. Tisti, ki skrbijo za njeno gradnjo, so imeli namreč nekoliko težav s tistimi, ki so si na črno prisvojili ta ali oni kos zemlje. To je že treba pošteno povedati, pa čeprav gre za prvotni spomenik Ljubljani, mestu heroju.

Za gradnjo Poti spominov in tovarištva, ki naj bi kot rečeno tekla tam, kjer je nekoč stala bodeča žica, skrbi posebni odbor pri Mestni konferenci SZDL. Gradnja poti je razdeljena na 36 odsekov. To je po eni strani breme, saj potrebujejo za vsak posamičen načrt gradbeno dovoljenje (kar je po svoje čisti absurd), po drugi strani pa je to dobro, saj jim to omogoča sprotno uporabo sredstev.

SREDSTVA

Od 1977. do 1981. leta so zbrali nekaj nad 48,5 milijona, porabili 46 milijonov dinarjev in s tem denarjem zgradili 15.381 metrov Poti spominov in tovarištva. Ob tem pa je treba seveda zapisati, da so to pot gradile mladinske delovne brigade, svoj prispevek v obliki prostovoljnega dela pa so dali še številni mladinci in mladinke ter delavci in delavke.

Cene pa gredo gor. Kot že rečeno so imeli graditelji in načrtovalci še cel kup težav z odkupom zemljišč, tako je denarja zmanjkalo. Če hočejo – in to bi vsi radi – zgraditi ta spomenik junaški Ljubljani do 1985. leta, ko bo štirideset let od njene osvoboditve, bi potrebovali še nekaj nad 124 milijonov dinarjev. Jih bomo zbrali?

NEVA ŽELEZNIK

NA MIRNI GORI

Srečanje vezistov in šifrerjev NOV

Tudi letos so se v počastitev dneva enot za zvezo JLA srečali na svojem tradicionalnem zboru vezistov in šifrerjev, udeleženci narodnoosvobodilne vojne. Tokrat je bilo še posebno slovesno, saj je bilo srečanje posvečeno 41. letnici ustanovitve prve enote za zvezo ter 40-letnici prve radio zveze s Kominternom. Svoj šhod so vezisti in šifrerji organizirali na Mirni gori nad Semičem, na robu Kočevskega Roga in Bele krajine, v zibelki slovenskega narodnoosvobodilnega boja.

Poleg borcev so se letošnjega srečanja udeležili tudi pripadniki JLA in člani mladinskega pohodnega odreda »Partizanske delavnice 99d«. Že v petek zvečer so borci, skupaj z vojaki in pohodniki, ob tabornem ognju obujali spomine na hude, toda slavne čase našega oboroženega odpora proti okupatorju. Za mlade je kar prehitro minil večer ob poslušanju zgodovine o hrabrem in pravičnem boju borcev in prispevku vezistov, takrat ravno tako mladih kot smo mi danes, za osvoboditev domovine.

Na dan proslave, ko se se borci-vezisti in šifrerji zbirali ob planinskem domu na Mirni gori, so se pohodniki in vojaki iz vojašnice »Ljube Šerčerja« iz Ljubljane podali na obronkih Mirne gore na ogled obeležij NOB.

Uvodne besede na proslavi je spregovoril tovariš polkovnik Pivk, nato je o prispevku Bele krajine in Belokranjcev govoril Franc Košir, ki je v svojem prispevku spregovoril tudi kritično o našem obnašanju do družbe in razreševanju vsakodnevni gospodarskih in družbenih razmer. Nato je komandant mladinskega pohodnega odreda »Partizanske delavnice 99d« predal predsedniku republiškega odbora

vezistov in šifrerjev NOB raport in zaobljubo mladih, da bomo ohranjali in obujali našo slavno zgodovino partizanskega boja. Po krajšem kulturnem programu je Rudi Jančar orisal pomen in vlogo zvez, tako kurirskih kakor tudi radiofonskih. Ob zaključku proslave pa so radiomaterji Slovenije poslali še svojo čestitko vsem borcem-vezistom.

A. C.

SINDIKATI

Za manjše obremenitve in prednostne naložbe

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta je na svoji seji konec septembra ob obravnavanju predloga sprememb in dopolnitev dogovora o temeljih družbenega načrta občine ugotovilo, da je bežigradski izvršni svet pri pripravi obeh dokumentov upošteval dogovorjene roke in odgovorno obravnaval vse pripombe družbenopolitičnih organizacij v občini.

»Predlog predsedstva bežigradskega sindikalnega sveta, da bi med naložbami v tem petletnem obdobju obdržali tudi Termikino tovarno termoizolacijskih elementov pa ni obveljal zato, ker ta organizacija združenega dela ni v roku pripravila konkretnega programa te svoje zamisli,« je poudaril na seji podpredsednik bežigradskega izvršnega sveta Kosta Bizjak. Seveda pa bo o dokumentih tekla zadnja beseda na občinski skupščini.

Tudi pobuda sindikata, naj bi počakali z ureditvijo Navja ni bila osvojena, saj so dela že v zaključni fazi. Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta je podprlo predlog sprememb in dopolnitev omenjenih dokumentov in predlagalo, da jih zbori skupščine sprejmejo, čeprav v Ljubljani še vedno nista usklajeni področji stanovanjskega in komunalnega gospodarstva. Predlagali so tudi, naj delegati občinske skupščine upoštevajo tisti variantni predlog za reševanje stanovanjskih potreb, ki ne bo predstavljal večje obremenitve za gospodarstvo.

Na računu samouprave, interesne skupnosti za družbeni standard se je nabral denar, ki ga zaradi prepovedi neproizvodnih naložb ni mogoče porabiti v ta namen. Zato so člani predsedstva občinskega sindikalnega sveta menili, naj bi se sredstva v to samoupravno intere-

sno skupnost, ki je menda edina takšna v naši republici, združevala še naprej – po stopnji 1 odstotek za vračanje posojilnih anuitet za občinsko stavbo, 1,8 odstotka prispevkov pa naj bi se v bodoče združevalo na žiro računu samoupravne interesne skupnosti namensko za posojila organizacijam združenega dela za prvenstvene naložbe v naši občini.

Na seji so se dogovorili tudi o sklicu sestanka delegatov za 10. kongres slovenskih sindikatov za dogovor o tematskih razpravah na kongresu in o sodelovanju delegatov v posameznih komisijah. O pripravi občinske organizacije Zveze sindikatov Slovenije na kongresu bo 29. septembra razpravljala tudi občinska konferenca zveze komunistov.

VIDA PETROVČIČ

11. KONGRES ZSMS

Izobraževanje naj gre v korak s proizvodnjo

Na bežigradski občinski konferenci Zveze socialistične mladine so sredi septembra zaključili predkandidacijski postopek za evidentiranje članov v organih občinske, mestne in republiške konference mladine. Predsedstvo je sprejelo listo evidentiranih kandidatov za člane predsedstva v naslednjem dvoletnem mandatnem obdobju. Za predsednico občinske konference Zveze socialistične mladine Slovenije je bila evidentirana 26 letna Irena KOPRIVEC, zaposlena v Slovenijalesovem tozdu Polfinalnih izdelkov, za sekretarja pa je bil evidentiran JANKO POPIT, ki je to nalogo uspešno opravljal že do sedaj. O vseh evidentiranih kandidatih se bodo odločali mladinci na konferenci v začetku oktobra.

Na konferenci bo tekla besed-

gres na zaključku letošnje Mladinske poletne politične šole. Na družbenoekonomskem področju se bo mladina bojevala za investicijsko politiko, ki bo usklajena s programi družbenega razvoja, za čimvečjo izvozno usmeritev gospodarstva, za večje uvajanje znanosti in tehnologije v proizvodnjo ter za vsesplošni dvig družbene produktivnosti. Sodelovali bodo v krepitvi dela samoupravnih organov, in se borili za čimvečjo pristojnost mladih delavcev in kmetov v njih ter za takšne oblike dela, ki temeljijo na neposrednem odločanju. Tudi mladina se zaveda, da je dvig produktivnosti pogojen predvsem z dvigom zavestne discipline dela in z boljšo organizacijo in vodenjem proizvodnega procesa. Gospodarsko rast pa bo moč

1493 dni okupirana

V Ljubljani je bila že aprila 1941. leta, komaj dva tedna po okupaciji, rojena Osvobodilna fronta slovenskega naroda, organizacija, v kateri se je slovensko ljudstvo bojevalo za nacionalno in socialno osvoboditev. Okupator je hotel to gibanje zlomiti in obdal je uporno mesto z žico in bunkerji. Ljubljana je bila okupirana, spremenjena v nekakšno koncentracijsko taborišče, natančno 1493 dni, od tega je bila 1170 dni obdana z bodečo žico. Ljubljana je med NOB doživela tako kruto usodo kot nobeno drugo mesto.

33 km in 561 metrov

Celotna Pot spominov in tovarištva je dolga 33 kilometrov in 561 metrov. Do sedaj je zgrajenih več odsekov skozi Murgle, prek Golovca, od Hošminhove do Tomačevske ceste, skozi Žale (Bežigrad), ob Celovski cesti in na odseku od Ceste na Brdo do Drage.

In koliko te štiri metre široke popeskanne peš poti, ob kateri so na obeh straneh na zelenicah posajena drevesa, je že narejene v naši občini? Natančno 1800 metrov. Do konca 1985. leta, ko naj bi bila Pot spominov in tovarištva zares končana, pa naj bi uredili še 1520 metrov te poti.

Že zgrajene odseke bi morali bolj skrbno varovati. Zavedati se moramo, da je to prijetna sprehajalna pot, namenjena mladim in starim. Avtomobili tam nimajo kaj iskati, pa tudi na čistočo bo treba paziti.

da tudi o delu občinske konference mladine v mandatnem obdobju, ki se izteka, o programu dela za prihodnji dve leti ter o zaključnih pripravah na 11. kongres Zveze socialistične mladine Slovenije, ki bo konec prihodnjega meseca v Novem mestu. Mladi si bodo v prihodnje, tako kot vse organizirane subjektivne sile, prizadevali za uresničitev ciljev gospodarske stabilizacije. Tako so zapisali vsi slovenski mladinci v usmeritvah za 11. kon-

doseči le z združitvijo vzgoje in izobraževanja z materialno proizvodnjo, ki bo dovoljevala tudi intenzivno zaposlovanje. Le z doslednim uveljavljanjem nagrajevanja po delu in nenaščajne s krepitvijo socialističnega samoupravljanja bomo kos tudi posebnemu družbenoekonomskemu položaju, v katerem se nahaja današnja mladina, so med drugim menili mladi v predkongresnih razpravah.

VIDA PETROVČIČ

OB MLADINSKEM KONGRESU

Ne pozabimo pionirjev!

Letos mineva štirideset let od ustanovitve Zveze pionirjev Jugoslavije. Štiri desetletja, ki so minila od tistih dni, ko so se v skupnem boju proti okupatorju in njegovim smišljenikom v Bihacu povezali tudi najmlajši borci, so bila tudi leta sprememb v sami pionirski organizaciji.

»Zveza pionirjev Jugoslavije, ki je bila ustanovljena na pobudo Skoja, je z njegovo pomočjo uspešno delovala tudi v izgradnji nove domovine,« nam je povedal BORIS ZUPANČIČ, predsednik občinske Zveze pionirjev. Z leti je pomembnost pionirske organizacije začela nekoliko padati, a ne zato, ker pionirji ne bi bili več aktivni, ampak zato, ker starejši pa tudi mladinci niso znali dovolj vrednotiti pomembnosti naložbe v mladega človeka. Zveza prijateljev mladine je postala mentorica pionirjev, pomoč mladine pa je bila žal vedno manjša.

To pa seveda zmanjšuje tudi akcijsko sposobnost delovanja Zveze socialistične mladine, saj bi z organiziranim delom s pionirji pridobili številne bodoče aktivne mladince,« je menil tovariš Zupančič.

Stvari se, kot kaže, obračajo na bolje, saj bo ena izmed razprav na 11. kongresu Zveze socialistične mladine Slovenije, ki bo oktobra v Novem mestu, tekla tudi o opredelitvi odnosov med pionirsko in mladinsko organizacijo. Pionirji so prvi korak k širšemu sodelovanju z mladimi že storili, o čemer pričajo zgovorni podatki, da se vsako leto več osnovnošolcev odloči tudi za mladinsko prostovoljno delo. Zdej je vrsta na mladini, da pod širšim družbenim okriljem, skupaj z dolgoletnimi prizadevanji Zveze prijateljev mladine in občinskim svetom Zveze pionirjev mentorsko poskrbi za svoj podmladek.

V. P.

Foto: S. D.